

Finanční arbitř

Legerova 1581/69, 110 00 Praha 1 – Nové Město

Tel. 257 042 094, e-mail: arbitr@finarbitr.cz

www.finarbitr.cz

Evidenční číslo:

FA/12657/2015

Registrační číslo (uvádějte vždy
v korespondenci):

642/SU/2013

U s n e s e n í

Finanční arbitř příslušný k rozhodování sporů podle § 1 zákona č. 229/2002 Sb., o finančním arbitrovi, ve znění pozdějších předpisů (dále také „zákon o finančním arbitrovi“), rozhodl v řízení zahájeném dne 13. 11. 2013 podle § 8 zákona o finančním arbitrovi na návrh navrhovatele ■■■, s doručovací adresou ■■■, zastoupeného na základě plné moci ze dne 11. 11. 2012 ■■■, bytem ■■■ (dále jen „Navrhovatel“), proti společnosti Česká spořitelna, a. s., IČO 45244782, se sídlem Olbrachtova 1929/62, 140 00 Praha 4, zapsané v obchodním rejstříku vedeném Městským soudem v Praze, spisová značka B 1171, zastoupené na základě plné moci ze dne 24. 2. 2015 JUDr. Tomášem Bělinou, advokátem ev. č. ČAK 11736, Bělina & Partners advokátní kancelář, s. r. o., IČO 01614606, se sídlem Pobřežní 370/4, 186 00 Praha 8 (dále jen „Instituce“), vedeném podle § 24 zákona o finančním arbitrovi podle tohoto zákona s přiměřeným použitím zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), ve věci určení neplatnosti smlouvy o kontokorentním úvěru na sporožirovém/Osobním účtu ze dne 9. 10. 2012 a ve věci určení neplatnosti smlouvy o úvěru ze dne 23. 10. 2012, vrácení peněžních prostředků uhrazených Navrhovatelem na základě těchto neplatných smluv a určení, že Navrhovatele Instituci na základě těchto smluv nic nedluží, takto:

Řízení se podle § 14 písm. b) zákona o finančním arbitrovi zastavuje, neboť Navrhovatel neposkytl přes výzvu finančního arbitra potřebnou součinnost.

O d ů v o d n ě n í :

1 Předmět návrhu na zahájení řízení

Navrhovatel se domáhá vyslovení neplatnosti úvěrových smluv, které uzavřel s Institucí, vrácení peněžních prostředků, které na základě těchto neplatných smluv Instituci uhradil, a určení, že Instituci na základě těchto smluv nic nedluží, protože Instituce řádně neposoudila jeho schopnost splácet úvěry poskytnuté na základě těchto smluv a protože Navrhovatel si kvůli své duševní chorobě, vlivu léků a alkoholu neuvědomoval v okamžiku uzavření smlouvy o úvěru následky svého jednání.

Navrhovatel argumentuje, že invalidní důchod přiznaný na dva roky nelze v rámci posouzení úvěruschopnosti považovat za stálý příjem, ze kterého by bylo možné splácet úvěr po dobu sedmi let.

Finanční arbitr zjistil, že Instituce a Navrhovatel uzavřeli dne 9. 10. 2012 smlouvu o kontokorentním úvěru na sporožirovém/Osobním účtu, kterou se Instituce zavázala poskytnout Navrhovateli za sjednaných podmínek a dohodnutým způsobem úvěr ve výši 5.000,- Kč (dále jen „Kontokorent“) a Navrhovatel se oproti tomu zavázal Instituci takto poskytnuté prostředky ve sjednané době vrátit společně s úroky (dále jen „Smlouva o kontokorentu“). Dále finanční arbitr zjistil, že Instituce a Navrhovatel uzavřeli dne 23. 10. 2012 smlouvou o úvěru, na jejímž základě se Instituce zavázala poskytnout Navrhovateli za sjednaných podmínek a dohodnutým způsobem peněžní prostředky ve výši 110.000,- Kč (dále jen „Úvěr“) a Navrhovatel se takto poskytnuté prostředky zavázal vrátit ve sjednané době společně s úroky (dále jen „Smlouva o úvěru“); (společně se Smlouvou o kontokorentu dále jen „Smlouvy o úvěru“).

Ze shromážděných podkladů finanční arbitr nezjistil, že by Navrhovatel v předmětných smluvních vztazích s Institucí vystupoval jako fyzická osoba, která jedná v rámci své podnikatelské činnosti nebo v rámci samostatného výkonu svého povolání. Finanční arbitr považuje Navrhovatele za spotřebitele ve smyslu ustanovení § 3 odst. 3 zákona o finančním arbitrovi.

Instituce je bankou podle zákona č. 21/1992 Sb., o bankách, ve znění pozdějších předpisů, a mezi její hlavní činnosti patří podle § 1 odst. 1 písm. b) tohoto zákona poskytování úvěrů. Instituce je oprávněna k výkonu této činnosti na základě licence udělené jí Českou národní bankou. Jelikož finanční arbitr při zkoumání podmínek řízení nezjistil žádné skutečnosti, které by zpochybnily, že Instituce v předmětných smluvních vztazích vystupuje v postavení věřitele při nabízení, poskytování nebo zprostředkování spotřebitelského úvěru, považuje finanční arbitr Instituci za instituci ve smyslu ustanovení § 3 odst. 1 zákona o finančním arbitrovi.

Smlouvy o úvěru jsou smlouvami, v nichž se sjednává spotřebitelský úvěr a byly uzavřeny za účinnosti zákona č. 145/2010 Sb., o spotřebitelském úvěru a o změně některých zákonů (dále jen „zákon o spotřebitelském úvěru“), a nejsou ve smyslu ustanovení § 2 zákona o spotřebitelském úvěru smluvním vztahem vyloučeným z působnosti tohoto zákona.

Finanční arbitr konstatuje, že je příslušný k rozhodování sporu mezi Navrhovatelem a Institucí, neboť se jedná o spor mezi věřitelem a spotřebitelem při poskytování spotřebitelského úvěru podle § 1 odst. 1 písm. c) zákona o finančním arbitrovi, když k rozhodování tohoto sporu je podle § 7 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „občanský soudní řád“), dána pravomoc českého soudu.

2 Procesní způsobilost účastníka řízení před finančním arbitrem

V řízení před finančním arbitrem se postupuje podle zákona o finančním arbitrovi a podle § 24 tohoto zákona přiměřeně podle správního řádu, pokud zákon o finančním arbitrovi nestanoví jinak.

Procesní způsobilost účastníka řízení před finančním arbitrem zákon o finančním arbitrovi neřeší a je potřeba postupovat podle úpravy ve správním řádu, konkrétně podle ustanovení § 29 odst. 1 správního řádu „*[k]aždý je způsobilý činit v řízení úkony samostatně (...) v tom rozsahu, v jakém mu zákon přiznává způsobilost k právním úkonům.*“, přičemž podle odstavce 2 tohoto ustanovení „*[o]soby, jejichž způsobilost k právním úkonům byla soudem omezena, nemají procesní způsobilost v rozsahu tohoto omezení*“.

Způsobilost k právním úkonům upravuje zákon č. 40/1964 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „občanský zákoník“), ve znění účinném v době uzavření Smluv o úvěru do dne 31. 12. 2013, podle jehož § 8 způsobilost fyzických osob k právním úkonům vzniká „*v plném rozsahu zletilostí*“ přičemž „*[z]letilosti se nabývá dovršením osmnáctého roku věku*“,

případně dříve „uzavřením manželství“. Podle § 10 odst. 1 občanského zákoníku soud zbaví způsobilosti k právním úkonům osobu, jestliže „*fyzická osoba pro duševní poruchu, která není jen přechodná, není vůbec schopna činit právní úkony*“. Podle § 10 odst. 2 občanského zákoníku soud omezí způsobilost k právním úkonům takové osobě, která „*pro duševní poruchu, která není jen přechodná, anebo pro nadměrné užívání alkoholických nápojů nebo omamných prostředků či jedů je schopna činit jen některé právní úkony*“.

Podle § 32 odst. 2 písm. g) správního řádu ustanoví správní orgán opatrovníka takovým účastníkům řízení, kteří jsou stíženi „*přechodnou duševní poruchou, která jim brání samostatně v řízení jednat, je-li to nezbytné k hájení jejich práv*“. Správní řád tak chrání osoby, jejichž způsobilost k právním úkonům nemohla být omezena, neboť netrpí trvalou, ale pouze přechodnou duševní poruchou. Závěr o tom, zda je ustanovení opatrovníka nezbytné k hájení práv účastníka řízení, si správní orgán učiní sám. Ovšem ke zjištění, zda účastník trpí přechodnou duševní poruchou, může správní orgán dospět pouze na základě znaleckého posudku vypracovaného znalcem v oboru zdravotnictví, odvětví psychiatrie (viz rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 6. 2011, sp. zn. 6 Ads 23/2011 nebo obdobně v rozhodnutí Nejvyššího soudu České republiky ze dne 30. 8. 2013, sp. zn. 30 Cdo 850/2013, nebo ze dne 27. 5. 2015, sp. zn. 30 Cdo 844/2013).

Sám Navrhovatel i jeho zástupce v řízení před finančním arbitrem tvrdí, že Navrhovatel trpí duševní poruchou. Finanční arbitr nezjistil, že by soud Navrhovatele způsobilosti k právním úkonům zbavil nebo ji omezil.

Aby tedy finanční arbitr mohl v řízení pokračovat, je zapotřebí kvalifikovaně zjistit, zda Navrhovatel trpí duševní chorobou, která může ovlivňovat jeho schopnost porozumět svému jednání a své jednání ovládnout. Pokud by finanční arbitr zjistil, že se jedná o přechodnou duševní poruchu, která Navrhovateli brání v řízení samostatně jednat, a současně by dospěl k závěru, že to je nezbytné k hájení práv Navrhovatele, ustanovil by Navrhovateli opatrovníka. Znalecký posudek ostatně finanční arbitr potřebuje i k rozhodování o předmětu sporu, tedy o tom, zda došlo k platnému uzavření Smluv o úvěru a vedle toho i o platnosti udělení plné moci k zastupování v řízení před finančním arbitrem. Finanční arbitr si ale nemůže učinit úsudek o duševním stavu Navrhovatele sám. K takovému zjištění může finanční arbitr dospět pouze na základě znaleckého posudku.

4 K výroku usnesení

Jelikož Znalecký posudek Znalce 1 trpěl i přes Doplněk posudku vnitřními rozpory, ustanovil finanční arbitr Znalce 2 a i jemu uložil, aby odborně posoudil duševní stav Navrhovatele v okamžiku uzavření Smluv o úvěru.

Znalecké zkoumání při posuzování duševního stavu vychází z lékařské, případně jiné dokumentace, ze které je patrný stav a projevy zkoumané osoby. Znalec ovšem musí posuzovaného také osobně vyšetřit. Součinnost Navrhovatele je tedy nezbytným předpokladem, bez kterého Znalec 2 nemůže vypracovat znalecký posudek, potažmo finanční arbitr nemůže shromáždit potřebné podklady řízení.

Navrhovatel se však odmítl dostavit ke Znalci 2 k osobnímu vyšetření. S ohledem na Navrhovatelem tvrzené zhoršení jeho zdravotního stavu, finanční arbitr informoval Navrhovatele o tom, že Znalec 2 může provést vyšetření v místě jeho bydliště. I tuto možnost však Navrhovatel odmítl s tvrzením, že o zdravotním stavu Navrhovatele má finanční arbitr „*dostatek potřebných údajů*“.

Finanční arbitr opakuje, že nemůže bez znaleckého posudku vypracovaného znalcem v příslušném oboru učinit závěr o tom, zda je na místě ustanovit Navrhovateli opatrovníka pro řízení před finančním arbitrem a dále, zda Navrhovatel při uzavření Smluv o úvěru jednal nebo nejednal v duševní poruše a zda mohl platně udělit Plnou moc. Současně nemůže finanční arbitr ani zhodnotit, zda Instituce posoudila schopnost Navrhovatele splácet své závazky ze Smluv o úvěru s odbornou péčí, neboť předpokladem takového zkoumání je závěr, že tyto smlouvy Navrhovatel platně uzavřel. Ten však finanční arbitr učinit nemůže, neboť Navrhovatel odmítá vyšetření znalcem.

Finanční arbitr opakovaně upozornil Navrhovatele, že jeho součinnost je nezbytnou podmínkou shromáždění podkladů pro rozhodnutí ve věci, a že pokud Navrhovatel potřebnou součinnost neposkytne, finančnímu arbitrovi nezbude, než řízení zastavit.

Finanční arbitr řízení podle § 14 písm. b) zákona o finančním arbitrovi zastaví usnesením, jestliže navrhovatel neposkytl přes výzvu arbitra potřebnou součinnost.

Na základě výše uvedené skutečnosti rozhodl finanční arbitr tak, jak je uvedeno ve výroku tohoto rozhodnutí.

P o u č e n í o o d v o l á n í :

Proti tomuto usnesení lze podle § 76 odst. 5 ve spojení s § 83 odst. 1 správního řádu podat odvolání k finančnímu arbitrovi do 15 dnů ode dne doručení rozhodnutí. Odvolání nemá odkladný účinek.

V Praze dne 9. 12. 2015

otisk úředního razítka

Mgr. Monika Nedelková
finanční arbitr